

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Л.Г. Бойко

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ”

(для студентів 5 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного
рівня спеціаліст, за напрямом підготовки 0922 – «Електромеханіка», спец.
6.092200 «Електричний транспорт»)

Програма навчальної дисципліни та Робоча програма навчальної дисципліни “Економіка та організація виробництва” для студентів 5 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, за напрямом підготовки 0922 – «Електромеханіка», спец. 6.092200 «Електричний транспорт» / Укл.: Л.Г.Бойко - Харків: ХНАМГ, 2009. - с. 22.

Укладач: Л.Г.Бойко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Рецензент: зав. кафедри Економіки підприємств міського господарства Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук Ачкасов А.Є.

Затверджена на засіданні кафедри ЕПМГ (протокол №1 від. 02. 09. 2009 р.)

ЗМІСТ

	Стор
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	13
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента.....	17
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.6. Критерії оцінювання знань.....	20
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	22

ВСТУП

На всіх етапах розвитку економіки основною ланкою є підприємство. Саме на підприємстві здійснюється виробництво продукції, відбувається безпосередній зв'язок працівника із засобами виробництва. Під промисловим підприємством розуміється виробнича одиниця, яка володіє виробничо-технічною єдністю, організаційно-адміністративною і господарською самостійністю. Підприємство самостійне здійснює свою діяльність, розпоряджається продукцією, що випускається, одержуваним прибутком, що залишився в його розпорядженні після сплати податків та інших обов'язкових платежів.

В умовах ринкових відносин ключовою фігурою також виступає підприємець. Статус підприємця здобувається за допомогою державної реєстрації підприємства. При цьому суб'єктом підприємницької діяльності може бути як окремий громадянин, так і об'єднання громадян. Таким чином, підприємство - це самостійний суб'єкт, створений підприємцем з метою виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг і одержання прибутку.

Розвиток ринкових відносин, зміни в інституціональній структурі економіки України створили нове середовище для здійснення зусиль сучасних підприємств, які діють як у виробничій, так і в невиробничій сферах. Це породжує проблему формування висококваліфікованих кадрів в сфері освіти, особливо з урахуванням вимог болонського процесу, який покликаний сприяти масовій, але в той же час, якісній підготовці фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Це і обумовлює актуальність вивчення дисципліни “Економіка та організація виробництва”.

Дисципліна “ Економіка та організація виробництва” є нормативною дисципліною за напрямом підготовки 7.050701 - „Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла” та 7.050702 – „Електричний транспорт”.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

СВО ХНАМГ „Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра за напрямом підготовки 7.050701 - „Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла” та 7.050702 – „Електричний транспорт”, 2006 р.;

Навчальний план підготовки бакалавра за напрямом підготовки 7.050701 - „Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла” та 7.050702 – „Електричний транспорт”, 2006 р.

Програма ухвалена кафедрою „Економіки підприємств міського господарства” (протокол №1 від 02.09. 2009 р.) та Вченою радою факультету „Після дипломної освіти та заочного навчання” (протокол №1 від 04.09.2009 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Економіка та організація виробництва» є придбання студентами знання основних розділів економіки зокрема планування, організації і забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства, як первинної ланки суспільного виробництва, а також необхідних практичних навичок по керуванню ринковою економікою на сучасному етапі її розвитку.

Економіка підприємства як галузь науки і навчальний курс ґрунтується на вивченні і використанні економічних законів і закономірностей функціонування і розвитку суспільного виробництва. Установлення конкретних форм прояву цих законів і закономірностей у виробничо-господарській діяльності підприємства можна вважати предметом курсу. Цей предмет пізнання по змісту складають: теорія і практика господарювання, формування і використання виробничого потенціалу, взаємодія усіх видів ресурсів, організація й ефективність виробничо-господарського й іншого видів діяльності підприємства. Методологія вивчення курсу включає визначену сукупність конкретних методів, а саме: історичний і макроекономічний підхід до оцінки процесів і явищ, що здійснюються на підприємстві, альтернативність рішення тих чи інших господарських задач, використання сучасного наукового інструментарію пізнання і прийняття управлінських рішень.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні

Метою вивчення дисципліни „Економіка та організація виробництва” є придбання студентами знання основних розділів економіки зокрема планування, організації і забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства, як первинної ланки суспільного виробництва, а також необхідних практичних навичок по керуванню ринковою економікою на сучасному етапі її розвитку.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на яку безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
„Економічна теорія”	Вихідна

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль 1. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА (3,0 /108)

ЗМ1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання

1. Ціль функціонування підприємств. Ринкова модель та конкурентоспроможність.
2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємств транспорту.
3. Основні засоби підприємств транспорту. Знос та амортизація.
4. Оборотні фонди підприємств та джерела їх формування.

ЗМ 1.2. Економічний механізм управління підприємством

1. Кадри, мотивація праці. Продуктивність та оплата праці.
2. Собівартість перевезення пасажирів міським транспортом.
3. Тарифи і рентабельність на міському транспорті.
4. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського транспорту.
5. Реальні інвестиції та їх економічна ефективність.

ЗМ 1.3. Організація виробництва на підприємствах

1. Структура та принципи організації виробничого процесу.
2. Виробничий процес, його сутність. Основні вимоги до раціональної організації виробничого процесу.
3. Організація технічної підготовки виробництва.
4. Оперативне регулювання виробництва та управління якістю продукції.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень Проникати в сутність господарської діяльності підприємства, свідомо використовувати економічні знання та нормативну документацію в професійній діяльності Орієнтуватись у проблемах економічного розвитку підприємств, у системі міжнародних зовнішньоекономічних зв'язків, ефективно використовувати обчислювальну техніку	Виробнича, соціально-виробнича	Виконавська
Алгоритмічний рівень Захищати інтереси підприємства, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси, вести господарчу діяльність підприємства на високому рівні ефективності	Виробнича	Організаційна, аналітична
Евристичний рівень Ураховувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробітників, споживачів, а також місцевої спільноти. Користуватись досвідом розвинутих країн в фінансово-економічній діяльності підприємств	Соціально-виробнича	Управлінська, організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Ковалев А.П., Павлова М.П.. Экономика для технических вузов. Ростов на Дону. – Фенікс, 2004г. – 512 с.
2. Юр'єва Т.П. Економіка підприємств міського господарства. – Х.: ХНАМГ, 2002г. – 254с.
3. Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия. Учебное пособие. - М.: ИНФРА - 2000., - 192 с.
4. Вяткин В.Н. Организационное проектирование хозяйственных комплексов. – М.: Экономика, 2004, 345 с.
5. Курочкин А.С. Организация производства. Учебник. – К.: МАУП, 2006.- 332 с.
6. Карданская Н.Л. Системы управления производством: анализ и проектирование. Учебное пособие. – М.: ИНФРА – М, 2002, 264 с.
7. Смирнов С.В. Организация управления предприятием и производственным процессом., М.: Знание. 2005., 412 с.

Анотація програми навчальної дисципліни „ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА”

Мета вивчення: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань з економіки підприємства, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з управління підприємства.

Предмет дисципліни: основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування підприємств міського транспорту, господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів, особливості ринкових перетворень економіки України.

Змістові модулі: загальні основи соціально-економічного розвитку підприємства; теоретичні основи ринкової економіки, економічна теорія та економічна політика держави, закономірності розвитку підприємств міського господарства.

Annotation of the educational discipline program „ECONOMICS AND ORGANIZATION OF PRODUCTION”

Purpose: the future specialists deep knowledge obtaining and forming their economic way of thoughts which is market relationships adequate; forming their skills of real economic processes analyzing and well-grounded decisions of economic problems finding.

Economics is the study of how socially organized it's money create in industry. Economics study lays the foundation of major complex practical economical knowledges.

The subject matter: the fundamental economic categories, economic laws and principles of economic systems functioning; economic relationships, economic mechanisms and people's activities which is effective management in the limited economic and natural resources oriented; distinctive features of market transformation of Ukrainian economy; the modern global processes in economic life of mankind.

Content module: the general basis of social-economic development of the society; theoretic basis of market economy, transitional economy; economic theory and economic policy of the state, mechanism of the world economy development.

Аннотация программы учебной дисциплины „ЭКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВА”

Цель изучения: приобретение будущими специалистами глубоких экономических знаний; формирование у них нового экономического мышления, адекватного рыночным отношениям; формирование навыков анализировать реальные экономические процессы и принимать обоснованные решения по поводу экономических проблем, связанных с их будущей практической деятельностью в системе предприятий городского транспорта.

Предмет дисциплины: основополагающие экономические категории, экономические законы и принципы функционирования предприятий, экономические отношения, хозяйственные механизмы и действия людей, направленные на эффективное хозяйствование в условиях ограниченных экономических и природных ресурсов, особенности рыночных преобразований экономики Украины.

Модули содержания: общие основы социально-экономического развития предприятия; теоретические основы развития рыночной экономики; экономическая политика государства, закономерности развития предприятий, в том числе городского транспорта.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни „Економіка та організація виробництва” за робочими навчальними планами заочної форми навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно ECTS - 1 Модуль 1- в 3-х змістовних модулях. Загальна кількість годин – 108 год.	Галузь знань 0507- „Електротехніка та електромеханіка”, за напрямом підготовки 7.050701 - „Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла” та 7.050702 – „Електричний транспорт” Освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст.	Нормативна дисципліна. Курс 5-й, семестр – 9. Аудиторні заняття: 12 год. Лекції - 8 год. Практичні - 4 год. Самостійна робота – 96 год., у тому числі підготовка курсової роботи – 30 год. Від підсумкового контролю – <i>іспит</i> .
Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 13% до 87%		

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складніші теоретичні та практичні питання, та вивчення розрахункових методик винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Велике значення в процесі вивчення й закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни „Економіка та організація виробництва” студенти повинні ознайомитися з програмою дисципліни, та структурою, методами й формами навчання, способами й видами контролю та оцінювання знань.

Тематичний план дисципліни „Економіка та організація виробництва” складається з трьох змістових модулів, кожен з яких, поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує декілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекції, практичні заняття, самостійна робота студента. Основним завданням самостійної роботи студентів є закріплення основної та отримання додаткової інформації для більш поглибленого вивчення дисципліни.

Зміст дисципліни розкривається у темах:

Модуль 1. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА

Змістовий модуль 1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання

Тема 1. Ціль функціонування підприємств. Ринкова модель и конкурентоспроможність.

Мета функціонування підприємств, мета наукової організації виробництва, наукової організації праці, наукова організація керування підприємством. Сутність понять конкуренції та монополії. Конкурентоздатність малих та великих підприємств. Суб'єкти підприємництва.

Тема 2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємств транспорту.

Виробнича програма та бізнес-план підприємства. Маркетинг та його значення в обґрунтуванні плану виробництва і збуту продукції. Формування виробничої програми в ринкових умовах. Основні елементи виробничої програми підприємства. Виробнича потужність та її оцінка на підприємствах транспорту.

Тема 3. Основні засоби підприємств транспорту. Знос та амортизація.

Поняття і класифікація основних фондів підприємства. Види вартісної оцінки основних фондів. Знос і амортизація. Види зносу. Грошове вираження амортизації. Показники ефективності використання основних виробничих фондів. Основні шляхи поліпшення використання та основні форми відтворення основних виробничих фондів. Нематеріальні активи підприємства. Види, оцінка вартості, знос та амортизація.

Тема 4. Оборотні фонди підприємств та джерела їх формування.

Поняття, матеріальний склад і структура. Класифікація оборотних фондів.

Джерела формування оборотних коштів підприємства. Нормування оборотних коштів. Показники ефективності використання оборотних фондів підприємства. Шляхи поліпшення використання оборотних коштів.

ЗМ 1.2. Економічний механізм управління підприємством

Тема 1. Кадри, мотивація праці. Продуктивність та оплата праці.

Мотивація як процес стимулювання до високопродуктивної праці, її моделі й методи. Поняття, види й шляхи зростання заробітної плати. Основна та додаткова заробітна плата працівника. Інші заохочувальні й компенсаційні виплати. Тарифна система як основа організації оплати праці і її елементи. Погодинна система оплати праці. Відрядна система оплати праці. Організація, продуктивність і оплата праці на підприємствах. Основні фактори резерву зростання продуктивності праці.

Тема 2. Собівартість перевезення пасажирів міським транспортом.

Поняття, класифікація, джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів. Внутрішнє фінансування, статутний капітал, зовнішнє фінансування. Форми фінансування підприємств. Поняття витрат і собівартості продукції. Класифікація витрат. Структура собівартості продукції, робіт, послуг. Методи обліку і калькулювання фактичної собівартості продукції.

Тема 3. Тарифи і рентабельність на міському транспорті.

Класифікація витрат на підприємствах міськелектротранспорту. Керування витратами, структура собівартості та планування собівартості продукції, робіт, послуг на підприємствах транспорту. Основні фактори зниження собівартості продукції на підприємствах міськелектротранспорту.

Тема 4. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського транспорту.

Суть, форми й методи організації фінансової діяльності підприємства. Виручка, доходи, прибуток підприємства. Рентабельність господарської діяльності підприємства. Основні показники виробничо-господарської діяльності підприємств міського господарства та методи їх розрахунків. Планування витрат підприємств міського електротранспорту. Резерви та чинники підвищення ефективності виробництва на підприємствах транспорту.

ЗМ 1.3. Організація виробництва на підприємствах

Тема 1. Структура та принципи організації виробничого процесу.

Сутність поняття виробничий процес та його складові. Принципи організації виробничого процесу. Основні та допоміжні процеси. Операція є основною структурною одиницею виробничого процесу. Принципи раціональної організації виробничого процесу.

Тема 2. Виробничий процес, його сутність. Основні вимоги до раціональної організації виробничого процесу.

Виробнича структура підприємства, Виробничий цикл і його структура. Методи поєднання операцій та їх вплив на виробничий цикл. Паралельне поєднання операцій. Паралельно-послідовне поєднання операцій. Організація основного виробництва. Організація виробництва в основному цеху. Виробничий процес та робочий прийом. Основні принципи, якими керуються при організації виробничого процесу.

Тема 3. Організація технічної підготовки виробництва.

Організація типів виробництва. Технічна підготовка підприємства. Основні організаційні типи виробництва. Організація допоміжного виробництва. Система планово-профілактичного ремонту. Організація технічної підготовки виробництва. Наукова-технічна підготовка виробництва.

Тема 4. Оперативне регулювання виробництва та управління якістю продукції.

Диспетчерування виробництва. Принципи диспетчерування, обов'язки диспетчера. Диспетчерська техніка. Поняття про якість продукції. Абсолютний рівень якості. Керування якістю продукції.

2.3 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	3,0/108	8	4	-	96
ЗМ1.1.	1,0/36	3	2	-	31
ЗМ1.2.	1,0/36	3	1	-	32
ЗМ1.3.	1,0/36	2	1	-	33

Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура) 7.050701, 7.050702
<i>ЗМ1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання</i>	3,0
Тема 1. Ціль функціонування підприємств. Ринкова модель та конкурентоспроможність.	0,5
Тема 2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємств транспорту.	1,0
Тема 3. Основні засоби підприємств транспорту. Знос та амортизація.	1,0
Тема 4. Оборотні фонди підприємств та джерела їх формування.	0,5
<i>ЗМ 1.2. Економічний механізм управління підприємством</i>	3,0
Тема 1. Кадри, мотивація праці. Продуктивність та оплата праці.	0,5
Тема 2. Собівартість перевезення пасажирів міським транспортом.	1,0
Тема 3. Тарифи і рентабельність на міському транспорті.	0,5
Тема 4. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського транспорту.	0,5
Тема 5. Реальні інвестиції і їх економічна ефективність.	0,5
<i>ЗМ 1.3. Організація виробництва на підприємствах</i>	2,0
Тема 1. Структура та принципи організації виробничого процесу.	0,5
Тема 2. Виробничий процес, його сутність. Основні вимоги до раціональної організації виробничого процесу.	0,5
Тема 3. Організація технічної підготовки виробництва.	0,5
Тема 4. Оперативне регулювання виробництва та управління якістю продукції.	0,5
РАЗОМ	8

Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура) 7.050701, 7.050702
<i>ЗМ1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання</i>	2,0
Тема 1. Ціль функціонування підприємств. Ринкова модель та конкурентоспроможність.	
Тема 2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємств транспорту.	0,5
Тема 3. Основні засоби підприємств транспорту. Знос та амортизація.	0,5
Тема 4. Оборотні фонди підприємств та джерела їх формування.	1,0
<i>ЗМ 1.2. Економічний механізм управління підприємством</i>	1,0
Тема 1. Кадри, мотивація праці. Продуктивність та оплата праці.	0,5
Тема 2. Собівартість перевезення пасажирів міським транспортом.	
Тема 3. Тарифи і рентабельність на міському транспорті.	
Тема 4. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського транспорту.	0,5
Тема 5. Реальні інвестиції і їх економічна ефективність.	
<i>ЗМ 1.3. Організація виробництва на підприємствах</i>	1,0
Тема 1. Структура та принципи організації виробничого процесу.	0,5
Тема 2. Виробничий процес, його сутність. Основні вимоги до раціональної організації виробничого процесу.	
Тема 3. Організація технічної підготовки виробництва.	0,5
Тема 4. Оперативне регулювання виробництва та управління якістю продукції.	
РАЗОМ	4

Самостійна навчальна робота студента (форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Зміст	Кількість годин за за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура) 7.050701, 7.050702
<i>ЗМ1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання</i>	31
Тема 1. Ціль функціонування підприємств. Ринкова модель та конкурентоспроможність.	6
Тема 2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємств транспорту.	9
Тема 3. Основні засоби підприємств транспорту. Знос та амортизація.	8
Тема 4. Оборотні фонди підприємств та джерела їх формування.	8
<i>ЗМ 1.2. Економічний механізм управління підприємством</i>	32
Тема 1. Кадри, мотивація праці. Продуктивність та оплата праці.	5
Тема 2. Собівартість перевезення пасажирів міським транспортом.	6
Тема 3. Тарифи і рентабельність на міському транспорті.	6
Тема 4. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського транспорту.	7
Тема 5. Реальні інвестиції і їх економічна ефективність.	8
<i>ЗМ 1.3. Організація виробництва на підприємствах</i>	3
Тема 1. Структура та принципи організації виробничого процесу.	0,5
Тема 2. Виробничий процес, його сутність. Основні вимоги до раціональної організації виробничого процесу.	1,0
Тема 3. Організація технічної підготовки виробництва.	0,5
Тема 4. Оперативне регулювання виробництва та управління якістю продукції.	1,0
Виконання курсової роботи	30
РАЗОМ	96

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних знань з курсу „Економіка та організація виробництва”.

Розподіл часу самостійної навчальної роботи студентів

Форми самостійної роботи	Кількість годин 7.050701, 7.050702
Вивчення теоретичних питань та підготовка до підсумкового контролю, курсова робота	96

2.5. Контрольні запитання для самостійної роботи:

ЗМ1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання

Тема 1. Ціль функціонування підприємств. Ринкова модель та конкурентоспроможність.

1. Що являє собою ринок у сучасному розумінні?
2. На які види поділяються господарські товариства?
3. Яка основна сутність підприємницької діяльності?
4. Конкурентоспроможність. Поняття та сутність.

Тема 2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємств транспорту.

1. Які особливості формування виробничої програми в ринкових умовах?
2. Поняття та сутність виробничої потужності підприємства.
3. Виробнича потужність підприємства, її сутність та розрахунок.
4. Які основні елементи визначають величину виробничої потужності підприємства?

Тема 3. Основні засоби підприємств транспорту. Знос та амортизація.

1. Що таке основні фонди та їх роль у виробництві?
2. Як класифікуються основні фонди?
3. Що таке структура основних фондів?
4. Перелічите види зносу основних фондів. Дайте їх визначення.
5. Як розраховується річна сума амортизаційних відрахувань?
6. Що таке амортизація основних фондів?
7. Як розраховується річна норма амортизаційних відрахувань?
8. Яка економічна сутність фондівіддачі, фондоозброєності і фондомісткості? Як вони розраховуються?
9. Що включають в себе нематеріальні активи підприємства?
10. Як визначається норма зносу нематеріальних активів?

Тема 4. Оборотні фонди підприємств та джерела їх формування.

1. Яка економічна сутність оборотних коштів. У чому їхні основні відмінності від основних фондів?
2. Дайте класифікацію оборотних коштів промислового виробництва.
3. Що відноситься до оборотних фондів? До фондів звертання?
4. Як нормуються виробничі запаси?
5. Назвіть основні шляхи прискорення оборотності оборотних коштів.
6. Назвіть джерела формування оборотних коштів.
7. Які оборотні кошти відносяться до власних засобів підприємства? До позикових?
8. Розрахунок нормативу і норми запасу по готовій продукції.

ЗМ 1.2. Економічний механізм управління підприємством

Тема 1. Кадри, мотивація праці. Продуктивність та оплата праці.

1. Як кваліфікуються кадри підприємства?
2. Назвіть і коротко охарактеризуйте категорії промислово-виробничого персоналу.
3. Що таке структура кадрів?
4. Що таке продуктивність праці? Назвіть показники продуктивності праці.
5. Перелічіть резерви росту продуктивності праці.
6. Назвіть і коротко охарактеризуйте системи відрядної форми оплати праці.
7. Назвіть і охарактеризуйте системи погодинної форми оплати праці.
8. З яких елементів складається тарифна система оплати праці?
9. Перелічіть основні шляхи мотивації праці працівників підприємства.
10. Перелічіть види податків, стягнутих із заробітної плати.

Тема 2. Собівартість перевезення пасажирів міським транспортом.

1. Що таке собівартість продукції?
2. Назвіть економічні елементи витрат.
3. Назвіть статті калькуляції собівартості продукції.
4. Що таке умовно-перемінні й умовно-постійні витрати? Приведіть приклади?
5. Що таке структура собівартості продукції?
6. Перелічіть шляхи зниження собівартості продукції.

Тема 3. Тарифи і рентабельність на міському транспорті.

1. Загальнопромислові витрати (ОПР), їхній склад.
2. Адміністративні витрати, їхній склад.
3. Витрати на збут, їхній склад.
4. Витрати на зміст і експлуатацію устаткування (РСЗО), їхній склад.
5. Типова номенклатура витрат по економічних елементах. Для яких цілей використовується?
6. Методи включення РСЗО в собівартість продукції.
7. Рентабельність, її значення та види.
8. Рентабельність виробництва, розрахунок. Резерви підвищення рентабельності виробництва.

Тема 4. Аналіз виробничо-господарської діяльності підприємств міського транспорту.

1. Поняття прибутку, валового доходу, валової виручки
2. Валова (балансова) прибуток підприємства.
3. Оподатковуваний прибуток підприємства.

4. Чистий прибуток підприємства.
5. За що стягуються економічні санкції?
6. Прибуток від реалізації робіт, услуг.

Тема 5. Реальні інвестиції і їх економічна ефективність.

1. Дайте визначення поняттю інвестиційні ресурси.
2. Форми інвестиційних ресурсів підприємства.
3. Статутний капітал підприємства. З якою ціллю він формується ?
4. Основні джерела засобів формування інвестиційних ресурсів підприємства.
5. Назвіть основні характеристики інвестиційного проекту.
6. Бізнес-план та його призначення.
7. Назвіть основні показники оцінки ефективності інвестиційних проектів.

ЗМ 1.3. Організація виробництва на підприємствах.

Тема 1. Структура та принципи організації виробничого процесу.

1. Основні елементи виробничого процесу
2. Що уявляє собою головна складова виробничого процесу.
3. Дайте визначення основним та допоміжним процесам.
4. Що є основною структурною одиницею виробничого процесу.
5. Дайте визначення основним принципам організації виробничого процесу.

Тема 2. Виробничий процес, його сутність. Основні вимоги до раціональної організації виробничого процесу.

1. Дайте визначення виробничої структури підприємства.
2. Що уявляє собою виробничий цикл та його структура?
3. Основні методи поєднання операцій та їх вплив на виробничий цикл.
4. Що є основною складовою виробничого циклу?

Тема 3. Організація технічної підготовки виробництва.

1. Визначте основні задачі технічної підготовки виробництва.
2. Що включає в себе конструкторська підготовка, технологічна підготовка, наукова-технічна підготовка виробництва?
3. Дайте визначення технологічності конструкції виробу.

Тема 4. Оперативне регулювання виробництва та управління якістю продукції.

1. Дайте визначення поняттю оперативне планування виробництва.
2. Назвіть основні принципи диспетчерування та обов'язки диспетчера.
3. Визначте сутність якості продукції як економічної категорії.
4. Назвіть основні показники якості продукції.

2.6. Критерії оцінювання знань

Контроль рівня знань студентів

Складовою частиною навчального процесу є контроль рівня знань студентів. Контроль дає можливість оцінювати знання й уміння, які отримані студентами в процесі навчання. Контроль знань та вмінь студента відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни „Економіка та організація виробництва” застосовується підсумковий контроль знань, який дає можливість забезпечити об'єктивне оцінювання рівня знань студента.

Форма підсумкового контролю

Знання студентів заочної форми навчання за курсом „Економіка та організація виробництва” оцінюються у формі письмового семестрового іспиту, з урахуванням правильності виконаної курсової роботи й успішної роботи студентів під час практичних занять.

Умови і порядок прийняття іспиту.

Контроль знань студентів здійснюється у формі перевірки виконаної студентом курсової роботи та письмового екзаменаційного іспиту. Курсова робота складається на основі затвердженої програми курсу „Економіка і організація виробництва” і виконується згідно з Методичними вказівками до виконання курсової роботи.

Письмовий екзаменаційний іспит складається з 3-х завдань, які включають:

- 1) два теоретичних запитання за програмою курсу;
- 2) одна розрахункова задача.

Студент отримує оцінку „відмінно”, якщо він засвоїв основні поняття і категорії; вільно оперує необхідним науковим матеріалом; може самостійно аналізувати фактичний та науковий матеріал і робити узагальнення; може проаналізувати теорії, погляди, факти, що відображені в літературі; вільно володіє матеріалами; дає обґрунтовані відповіді на всі питання.

Студент отримує оцінку „добре”, якщо він засвоїв поняття, але в ряді випадків є неточності; оперує необхідним матеріалом, але зустрічаються неточності; може самостійно аналізувати фактичний матеріал, але узагальнення викликає труднощі; дає відповіді на всі питання, але проблеми висвітлюються не повністю; відповіді дає на всі питання, але матеріал одного з питань не повністю розкриває проблему, є неточності.

Студент отримує оцінку „задовільно”, якщо він засвоїв поняття і категорії нечітко, не послідовно; відчувається недолік знання наукового і фактичного

матеріалу; може переказати учбовий матеріал з елементами практичного аналізу; відповіді на запитання дає не повні, допускає вагомні помилки.

Студент отримує оцінку „незадовільно”, якщо він не засвоїв основні поняття й категорії; не знає наукового і фактичного матеріалу; може лише переказувати учбовий матеріал; не може обґрунтувати відповіді на жодне питання; не може відповісти на питання екзаменаційних білетів.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. А.П.Ковалев, М.П. Павлова. Экономика для технических вузов. Ростов на Дону. – Фенікс, 2004г. – 512 с.	1.1, 1.2, 1.3.
2. Юр'єва Т.П. Економіка підприємств міського господарства. – Х.: ХНАМГ, 2004	1.1, 1.2, 1.3.
3. Славута О. І. , Княжеченко В.В. Особливості економіки підприємств міського господарства, 2004р. – 312 с.	1.1, 1.2, 1.3.
4. Фатхутдинов Р.А. Конкурентноспособность: экономика, стратегия, управление.- М. ИНФРА – М. 2005.- 325 с.	1.1, 1.2, 1.3.
5. Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия. Учебное пособие. ИНФРА – М., - 2000.,- 192 с.	1.1, 1.2, 1.3.
6. Карданская Н.Л. Системы управления производством: анализ и проектирование. Учебное пособие. – М.: ИНФРА – М, 2002, 264 с.	ЗМ 1.3.
7. Смирнов С.В. Организация управления предприятием и производственным процессом., М.: Знание. 2005., 412 с.	ЗМ 1.3.
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1 .Конституція (Основний Закон) України. -К., 2005.	1.1, 1.2, 1.3.
2.Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua .	1.1, 1.2, 1.3.
3. WWW. ME.GOV.UA	1.1, 1.2, 1.3.
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Методические указания к разработке курсового проекта «Расчет основных технико-экономических показателей деятельности предприятий ЭТ» (для студентів 5 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, галузі знань 0507 - „Електротехніка та електромеханіка” напряму підготовки 7.050701 - „Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла” та 7.050702 - „Електричний транспорт”). Авт. Бойко Л.Г. – Харків: ХНАМГ, 2008.	1.1, 1.2, 1.3.
2. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА. Конспект лекцій для самостійного вивчення дисципліни „ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА” (для студентів 5 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, галузі знань 0507 - „Електротехніка та електромеханіка” напряму підготовки 7.050701 - „Електротехнічні системи електроспоживання”, “Світлотехніка і джерела світла” та 7.050702 - „Електричний транспорт”). Авт. Бойко Л.Г. – Харків: ХНАМГ, 2008.	1.1, 1.2, 1.3.

Навчальне видання

Програма навчальної дисципліни та Робоча програма навчальної дисципліни “Економіка та організація виробництва” для студентів 5 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, за напрямом підготовки 0922 – «Електромеханіка», спец. 6.092200 «Електричний транспорт»

Укладач: Л.Г.Бойко

План 2009, поз 790Р

Підп. до друку 19.10.09 Друк на ризографі Зак. № 5165	Формат 60х84/16 Умовн.-друк.арк 1,3 Тираж 15 прим.	Папір офсетний Обл.-вид. арк. 1,6
---	--	--------------------------------------

ХНАМГ, 61002, Харків, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
ХНАМГ, 61002, Харків, вул. Революції, 12